

“Pro-testo” laboratorijoje – maišto idėjos (13)

Mindaugas Jackevičius, www.DELFI.lt

© DELFI

2005 liepos mėn. 15 d. 16:23

Protestuoti galima ne tik su šakėmis rankose ar vykdant revoliucijas. Tai patvirtina nuo balandžio pirmosios kartu su tarptautiniu festivaliu “Kino pavasaris” veiklą

pradėjusi sostinės kino teatro “Lietuva” paviljone įsikūrusi “Pro-testo” laboratorija. Kaip pasakoja “Pro-testo” laboratorijos sumanytojai ir idėjiniai vadai šiuolaikinio meno kūrėjai Nomeda ir Gediminas Urbonai, idėja įkurti laboratoriją kilo pastebėjus, jog Lietuvoje trūksta protesto - žmonės ramūs, su viskuo susitaikantys, nesipriešinantys aplinkui vykstantiems procesams.

Nomeda Urbonienė teigia, kad Vilniaus viešoji erdvė nyksta, kino teatrai jau beveik visi nugriauti ar uždaryti, naikinami parkai. Taip, anot N.Urbonienės, esą ir gimusi mintis paanalizuoti, kodėl visuomenėje nėra jokio protesto ir inicijuoti nors mažiausio protesto atsiradimą.

Projekto simboliu tapo kova prieš ketinimus uždaryti “Lietuvos” kino teatrą, tačiau N.Urbonienė teigia, jog judėjimas neapsiriboja protestu prieš keturiasdešimtmetį mininio kino teatro uždarymą, bet kovoja ir “už Lietuvą be kabačių” (prieš politiką, kai naikinamos viešos miesto erdvės, senamiesčio paveldas, pažeidžiamos pilietinės savivaldos teisės).

“Norėjome pasistengti, kad žmonių galvose bent kažkas sujudėtų”, - idėjos užuomazgas prisimena menininkė.

N. Urbonienė pasakoja, jog kiekvieną savaitę stengiamasi atlikti nors vieną veiksmą už laboratorijos ribų ar bent jau jos viduje. Vykdytos akcijos “DaugiaBUTIS”, kada kovota prieš “Lietuvos” kino teatro vėtoje planuojamą statyti daugiabutį, “VIP turgus”, kur tapus VIP kapitalistų galėjai varžytis dėl teisės įsigyti “paskutinius šventus miesto objektus”, akcija prie buvusio Žalgirio baseino “Gyva baseino mylėtojų grandinė”, sostinės gyventojų akcija “Parduota”, kai sekmadienio rytais ant tiltų kabinti plakatai su užrašu “Parduota”, akcija “AMERIKA MUMS PADĖS” ir kiti visuomenės dėmesį atkreipę nuotaikingi renginiai.

“Pro-testo” laboratorija atidaryta kiekvieną dieną nuo antros valandos popiet, čia galima pasižiūrėti rengtų akcijų archyvą, rasti įvairios literatūros, pasinaudoti videotekos fondais.

N.Urbonienė pastebi, kad idėjų palaiko ne tik lietuviai, bet ir užsienio institucijos, pavieniai asmenys, siuntę su protesto ir nepaklusnumo tema susijusius filmus. Čia lankėsi ir Balkanų kino metras, režisierius Emiras Kusturica, kurio interviu galima pasiklausyti laboratorijos archyve.

N.Urbonienė pasidžiaugė ypač aktyviu architektūros studentų klubu, neformalaus jaunimo judėjimu “Erdvės mieste”. Nomeda ir Gediminas Urbonai teigia, kad laboratorijoje laukiamas kiekvienas žmogus, čia galintis pristatyti savo protesto scenarijų, padiskutuoti ir pasiūlyti idėjų.

“Mes nedarome nieko blogo, tiesiog kūrybingai leidžiame laiką, kuriame ir būsimė tol, kol bus kino teatras”, – pažymėjo N.Urbonienė.

Griežtai draudžiama DELFI paskelbtą informaciją panaudoti kitose interneto svetainėse, tradicinėse žiniasklaidos priemonėse ar kitur arba platinti mūsų medžiagą kuriuo nors pavidalu be sutikimo, o jei sutikimas gautas, būtina nurodyti DELFI kaip šaltinį.